

Eszpresszó-imperializmus

Nem ismer kiméletet. Keresztül-gázol a romokon, téglarakásokon és szédült lakások, összedőlt házak omladékaiban felállítja ezüstösen csillogó aknavetőjét: a kávéfőző gépet. Nem lehet feltartóztatni, diadalmasan robog előre, egyre újabb területeket hódítva meg. Villámháborút folytat, gondosan kidolgozott haditerv szerint. Ahol tegnap pék volt, ott ma eszpresszó van, ahol tegnapelőtt cipésműhely volt, ott már tegnap eszpresszó nyílt és ahol ma még vásárcsarnok van, ott is intim eszpresszók lesznek holnap.

Természetes, hogy ebben a mohó imperialista hadjáratban a tengelyhatalmak vezetnek. Nekik már van gyakorlatuk, Japán például, amely az egyik fronton súlyos vereséget szenved, a másik fronton, a „Lebensraum“ elmélet alapján, kiterjeszkedett határain túlra. A Japán kávéház gépesített márványasztalai benyomultak a Liszt Ferenc térre és rövid, de heves küzdelem után megtörték az ellenség ellenállását. A csataterén gumilabdák, homokjátékok és spárgán húzható falovak hevernek. Az öslakók: kisgyerekek, még kisebb gyerekek és egészen kicsi gyerekek, anyahátvédek fedezete mellett, menekülésszerűen visszahúzódtak és most a járda szélén ülve, köpek és cigarettacsutak között mélabúsan nézik az elvesztett Paradisomot, amelyet a hódító nagyhatalom azonnal pacifikált, vagyis jó erős vasláncokkal kerített körül és kávéházi letelepülőkkel népesített be.

A nagykávéház nagy, a kisgyerek kicsi, természetes tehát, hogy alulmarad. A tér (nem az élettér, hanem a Liszt Ferenc tér) Japáné, a gyerekek pedig menjenek a Ligetbe, vagy a frászkarikába. De ha nem akarnak menni, hanem ott akarnak maradni a Liszt Ferenc téren, akkor rendeljenek a Japán kávéház eszpresszójában egy feketét harmincért, borralvaló nélkül.

haló

Módosították a HÉV új tarifáit

A HÉV tarifaemlése azoknak a dolgozóknak körében, akik helyi-érdekű vasúttal járnak a munkahelyükre, érthető megütözést váltott ki. Az eset tudomására jutott Vas Zoltán polgármesternek is, aki rögtön magához hívatta a Beszkárt két vezetőjét. Így derült ki, hogy Szemere vezérigazgató és Acsei igazgató a múlt jogszokása szerint saját körükben emelték a tarifát anélkül, hogy a polgármestert arról értesítették volna. A polgármester ezért mindkettőjük ellen fegyelmet indított és azonnal érkezésbe lépett Gerő Ernő kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel, aki közbenjárására kijelentette, hogy a szociális érdekeknek helytad és nem ragaszkodik a már megállapított és jóváhagyott tarifaemléshöz. Ennek értelmében a polgármester javaslatot terjesztett be az új tarifaemlésről, amely harminc százalékkal olcsóbb a most megállapítottnál, viszont csak valamivel drágább, mint júniusban. Az olcsóbbodás a dolgozók hatnapos hetijegyeire vonatkozik.

Svábhegy — Szabadsághegy. A polgármester a mai nappal végetvetett a Svábhegy új elnevezése körüli vitának. Saját hatáskörében elendelte, hogy a Svábhegyet a mai naptól Szabadságheggynek nevezze és értesítette a Beszkártot is, hogy a svábhegyi fogaskerekű vasút a mai naptól szabadsághegyi fogaskerekű vasút lesz.

Bjelorussia fővárosa felszabadításának évfordulója alkalmából történeti film készült el „Bjelorussia felszabadítása“ címmel. A filmet a háború négy éve alatt vették fel.

2 Világosság — Szerda 1945 VII. 4.

Verekedés a Műegyetemen Fasiszta diákok kihívó tüntetése

Köztudomású, hogy a Műegyetemen, a reakciós bajtársi egyesületek fellegvárában ismeretlen kezek lefekték a SZIM és a MADISZ hirdetéseit és helyükbe „Hirig Simon“ rosszlemkű rópcéduláit ragasztották.

a falakat a demokratikus Magyarországot gyalázó feliratokkal irkálták tele s állandó volt a surlódás a fasiszta diákok s a haladószelemű ifjúság között.

Ma reggel az első évfolyam ábrázoló geometria-óráján a sváb Rom-sauer helyett Zsigány professzor tartotta meg az előadást. A demokratikus ifjúság egyik tagja pár szóval üdvözölte a professzort, hangoztatva, hogy az ifjúság szeretettel fogadja őt a sváb tanár helyett. A fasiszta diákok otromba röhögésével és izetlen közbeszólásokkal próbálták megzavarni az üdvözölő szavakat és az előadást. A professzor többször figyelmeztette a fasiszta hallgatókat, hogy ne zavarják előadását. Figyelmeztetése azonban hiábavaló volt.

A tanulmánygyó demokratikus ifjúság erre maga csinált rendet.

Kiemelte a padokból a lehangosabbakat, a plakáttépeket és a falrafirkálókat, ezeket egy másik teremben összegyűjtötte, ahol figyelmeztették őket, hogy ne zavarják meg az építómunkát és közöljék ezt a többi fasiszta hallgatósággal is.

A hangozó, akik kivétel nélkül a „Hungaria“ bajtársi egyesület tagjai voltak, olyan kihívóan viselkedtek, hogy a rendcsinálás verekedéssé fajult.

Az 1920-as évekre emlékeztető tüntetés híre bizonyára el fog jutni a kultuszminisztériumba is. Az egész demokratikus ifjúság nemcsak kiváncsi, de türelmetlenül várja, hogy a miniszter milyen lépéseket fog tenni a Műegyetem s általában a tanítás és tanulás rendjének helyreállítására? Amennyiben határos intézkedés nem történne, a demokratikus ifjúság tudni fogja kötelességét. (veres)

Illetékes hely nyilatkozata a kenyérellátás nehézségeiről

Vas Zoltán kormánybiztos marad

A főváros kenyérellátása körül pillanatnyilag nehézségek merültek fel, ezeket azonban a városháza és a közellátási kormánybiztos napokon belül leküzdí. A közellátási kormánybiztos nyomatékosan felhívja a figyelmet arra, senki ne aggódjon a kenyérrel vagy a cukorjegyek beváltásával kapcsolatban. Intézkedés történt, hogy ameddig a pékek, élelmiszerkereskedők vagy üzletek kenyérral rendelkeznek, azt a közönségnek jegyre okvetlenül kell adni hatóságai áron. Ha ez nem történik meg, rendőrt kell hívni. Az ilyen esetekben a legszigorúbban fog eljárni a közellátási kormánybiztos, aki attól sem riad vissza, hogy beszüntesse a pékek szabadpiaci sütését.

A főváros kenyérellátása az előző két hónapra biztosítva van.

Ez a két hónap elég idő lesz a közellátási miniszternek arra, hogy felkészülhessen a továbbiakra. Beavatott helyről nyert értesülésünk szerint Budapest közellátási kormánybiztosra nem törődik reakciós hírszterekekkel, amelyek egyes lapokba is bekerültek, hogy távozik állásából.

Vas Zoltán polgármester, kormánybiztos mindaddig megmarad hivatalában, amíg biztosítva nem látja, hogy terhes feladatát és munkakörét befejezte.

Legközelebbi intézkedése a közellátás terén az lesz, hogy bevezetik a vendéglátóiparba a kenyérváltójegyeket. A jegyek rövidesen forgalomba kerülnek.

Foglalkozik a polgármester a főváros egyik legégetőbb és legsürgősebb problémájával, a cserépkérdéssel is. Közeledik az esős időszak és a házak nagy része tető nélkül áll. Ebben a kérdésben a polgármester kezé meg van látva, nem rajta múlik, hogy a még mindig cserépezetlen házak lakásai beáznak.

Ó pénzt és szemet bocsátott a gyárak rendelkezésére és van megfelelő eserepe is.

Aki ilyen kéressel fordul a városháza illetékes ügyosztályához, az mekapja a cserépet, sőt házhoz is szállítják. A városháza átíratott intézett az újjépítési miniszterhez és a Közmunkatanácshoz, hogy sürgősen intézkedjenek a tetőfedés kérdésében.

Elkészült a vádirat

A FASISZTA FILMDIKTÁTOR ELLEN

Dr. Balogh László, az Országos Nemzeti Filmbizottság főtitkára ellen a népügyészség most készítette el a vádiratot. Az ügyészség többrendbeli népellenes és háborús büntetellel, valamint megvesztegetés büntetével vádolja Baloghot, aki a vád szerint „féléletes diktátor volt a filmszakmában és kiskirály a MUSZ-ban“, szolgai módon kiszolgált a németeket, minden akadályt legyőzött és elhárított, hogy minél tágabb keretet kapjanak a metelyező német filmek. Liszt nyújtott át Kultúr István ak-

kori értelmiségi kormánybiztosnak és ennek eredményeképpen tizennégy zsidó származású és baloldali szakembert hat hónapra a nagykanizsai táborba internáltak. A Magyar Űszó Szövetségben nép- és demokráciaellenes tevékenységet fejtett ki, kibuktatta a vezetőséget, eltávolította a baloldaliakat és zsidó vallásúakat a sportban való szerepléstől. Erde-meiert Hitlerrel a Sas Rendet, az olasz királytól ezüst érmet kapott. A filmszakmában nagy érdeklődéssel kísért ügyben rövidesen tárgyalást tart a népbíróság.

Székek, asztalok,

vendéglő, kávéház, eszpresszó berendezések, biliárd-asztalok, alpakka-felszerelések, NATIONAL-kasszák, gyors-mérlegek, aruházi pulók, állványok vétele és eladása

Rosenfeld Nepszínház ucca 31.

Hirdessen a

Világosság

-ban!

Gyorsmérleget, National-kasszát veszék, eladok.

Rosenfeld

Nepszínház ucca 31.

ETERNIT

gyártmányú durnat és cellas pala portálna, butorra kapható

REFORMNÁL VIII, Tánosics ucca 4. sz.

A MINISZTERELNÖK PUSKIN KÖVETNÉL

Miklós Béla, az ideiglenes nemzeti kormány elnöke ma délelőtti tízenként orákor látogatást tett Puskin szovjet követnél.

Rákosi Mátyás a választójogról

Rákosi Mátyás elvtárs kedden délelőtti az Egyetem bölcészeti karán tartott előadásában megállapította, hogy a nemzeti erő összefogásában az utóbbi időben komoly rések keletkeztek és többek között utalt a választások kérdésére is. A választások kérdése körül megindult kampányban tulajdonképpen a választójog körül folyik a harc — mondotta. — A kérdés az: meghagyjuk-e a választójogot a régi reakciós és nyilas rendszer embereinek?

A Kommunista Párt álláspontja szerint nem lehet befolyásuk az új Magyarország felépítésében azoknak, akik a nemzetet mai állapotába juttatták. A Kommunista Párt azonban nem akarja kizárni a választójogból azokat a megtevesztett egyszerű falusi vagy városi embereket, akik politikai járatlanságából, nyomás hatására alatt vagy a fasiszta-reakciós demagógia következtében léptek be a nyilas pártba vagy valamilyen reakciós szervezetbe. Különbséget kell tehát tenni nyilas és nyilas között aszerint, hogy vezető vagy vezetett volt-e.

Szerdán minisztertanács

A kormány tagjai szerdán délután 3 órakor minisztertanácsot tartanak. A minisztertanács napirendjén aktuális politikai kérdések és adminisztratív jellegű ügyek szerepelnek.

A Szovjet-Ünió elismeri Csehszlovákia igényeit

(Prága. — Reuter.) Fierlinger csehszlovák miniszterelnök rádióbeszédében kijelentette még azt is, hogy illetékes szovjet körökből azt a megnyugtatót kapta, Csehszlovákiának teljes joga van ahhoz, hogy ragaszkodjék München előtti határaihoz. Hozzátette, hogy Lengyelországgal való minden megállapodás csupán kölcsönös megegyezéssel jöhet létre. („MTI“)

A szovjet színház

Hont Ferenc, a kitűnő rendező, aki most tért vissza Oroszországból, az Orosz-Magyar Művelődési Társaság meghívására kedden este előadást tartott a Magyar Színházban az orosz színpadról. H. Gyula megnyitója után Heltai Jenő mondott bevezető beszédet: „A magyar művészekre vár az a hivatás, hogy letöröljék Hungária sápadt arcáról a rézfrocskolt sárfoltokat“.

Hont Ferenc az orosz társadalom elmozdásával kezdte előadását. Az orosz ember teljesebb egyéniség minden más embernél, színházművésze ezért teljesebb bármely más országénál. Az orosz színház nézőtere és színpada ennek következtében eltér a miénktől. Előbbin nyoma sincs a társadalmi rétegződésnek, munkás mellett katonatiszt, népiscelet mellett estélyi ruha foglal helyet, utóbbin sem rivalda, sem sűgölyök, ami a nézőteret a színpadtól, nézőt a játéktól, elválasztaná.

1936 óta az orosz színjátszás iránya az új realizmus, amely Sztálin marsall utat mutató beszédének hatása alatt alakult ki a realizmusból és teatralizmusból, az életszerűség és a színpadiasság kétfajta irányzatának összehangolásából. Lényege: igazságot, igaz módon. Ez olyan tág keret, amibe a sztalingradi esata-kepektől a mesejátékig minden igaz mű elfér. Az orosz dráma éppen az új realizmus hatása alatt elhajlott az epika felé és most keresi a visszafelé vezető utat.

Morik műsora

CORVIN: Asszonylázadás, Marlene Dietrich. Zenés cowboy-film. 3, 5, 7, v., ú. H. kor is. KAMARA: Három kis ördög (amérika), Deanna Durbin. 3, 5, 7, 2, 4, 6. LLOYD: Hét tenger ördöge, Errol Flynn, Brenda Marsh. 3, 5, 7. PALACE: Honolulu (Eleanor Powell), 11, 1, 3, 5, 7.